Ro?linne krajobrazy

Ro?linne krajobrazy wojny w Ukrainie

Z rado?ci? informujemy, ?e dr **Iwa Ko?odziejska** z IEiAK UW otrzyma?a grant Opus NCN na projekt pt. **„Ro?linne krajobrazy wojny w Ukrainie. Odporno??, zaradno??, solastalgia, dyskursy narodotwórcze”**. Serdecznie gratulujemy!

Wi?cej o projekcie:

Wojny nie dotycz? wy??cznie ludzi, dotycz? te? ekosystemów, zmuszeni przez okoliczno?ci bior? w nich równie? udzia? aktanci inni-ni?-ludzcy. Czas bardziej powszechnego zainteresowania humanistyki i nauk spo?ecznych relacjami z innymi-ni?-ludzcy aktantami w tym ro?linami, mówienie o etnografiach wielogatunkowych, czy zwrocie ontologicznym splata si? w czasie z trwaj?c? od 2014 roku wojn? w Ukrainie. Niemniej obecno?? aktantów innych ni? ludzcy w dyskursach o tej wojnie bardzo si? nasili?a dopiero razem z pe?no-skalow? inwazj? rozpocz?t? 24.02.2022 roku. Od tego momentu kwestia zniszczonego ?rodowiska sta?a si? powszechnie dyskutowanym tematem w mediach, zarówno tych tradycyjnych jak i spo?eczno?ciowych. Memy z arbuzami z Chersonia, czy wi?niami z Melitopolu kr??y?y w Internecie wraz z postami opisuj?cymi ekocyd spowodowany przez rosyjsk? armi?, zw?aszcza po wysadzeniu tamy w Nowej Kachowce (06.06.2023). Na ulicach ukrai?skich miast pojawi?y si? plakaty przedstawiaj?ce ?o?nierzy i ?o?nierki z uratowanymi psami i kotami. Zdj?cia i filmy pokazuj?ce uciekaj?ce rodziny ze swoimi zwierz?tami i ro?linami domowymi, czy opowie?ci pracowniczek Narodowego Ogród Botanicznego Ukrainy im. M. Hryszki w Kijowie o ratowaniu ro?lin w czasie obl??enia miasta opisywane przez dziennikarzy, przyci?gn??y uwag? ca?ego ?wiata.

Celem projektu jest analiza splotów interakcji ludzko-ro?linnych podczas wojny na Ukrainie, ze szczególnym uwzgl?dnieniem solastalgii (t?sknoty za utraconym lub zniszczonym krajobrazem), ludzkiej odporno?ci i zaradno?ci oraz dyskursów narodotwórczych. Jak postrzega si? niszczenie ?rodowiska przez dzia?ania wojenne? Czy wojna wywo?uje nostalgi? za zniszczonym lub utraconym ?rodowiskiem? Jak relacje z innymi ni? ludzcy cz?onkami ekosystemów wp?ywaj? na ludzk? wytrzyma?o?? i odporno??? Jak, pochodz?ca z ró?nych ?ród?, wiedza o spowodowanym wojn? zniszczeniu ?rodowiska odbija si? w codziennych praktykach, dyskursach oraz ludzkich

strategiach i taktykach przetrwania? Jaka jest obecnie rola relacji z ro?linami w dyskursach narodotwórczych? To najistotniejsze pytania, na które zespó? badaczek i badaczy b?dzie si? stara? odpowiedzie?.

Ogromnie wa?nym kontekstem dla tych bada? jest ró?norodno?? ekologiczna Ukrainy rozci?gaj?ca si? od stepów na wschodzie do lasów bukowych na Zakarpaciu (zachód kraju). Badania zostan? przeprowadzone w?ród osób, które do?wiadczy?y zmian ?rodowiskowych spowodowanych wojn?, i które uciek?y ze swoich ekosystemów (na przyk?ad stepowych) na Zakarpacie staj?c si? wewn?trznie przesiedlonymi; a tak?e w?ród tych, których ekosystemy nie zosta?y bezpo?rednio dotkni?te wojn?, ale maj? oni zapo?redniczone do?wiadczenie zniszcze?, zarówno poprzez kontakty z przesiedle?cami wewn?trznymi, jak i za po?rednictwem mediów. Celem projektu jest zestawienie ze sob? wszystkich tych do?wiadcze?, dyskursów i praktyk oraz odpowied? (przy u?yciu metod z pograniczy ró?nych nurtów antropologii oraz nauk przyrodniczych) na pytanie o charakter tych relacji.

W zwi?zku z tym, ?e wojna jest trwaj?cym procesem, ludzie i ro?liny przemieszczaj? si?, wytwarzaj? nowe znaczenia, a kolejne nast?puj?ce po sobie zdarzenia nak?adaj? si? na siebie zacieraj? i zmieniaj? znaczenia wcze?niejszych wydarze?, jest tak wa?ne by te badania by?y prowadzone równie? w czasie, gdy to si? wydarza, a nie tylko w jakiej? powojennej przysz?o?ci.

Jako ?e relacje mi?dzy ró?nymi taksonami (na przyk?ad mi?dzy lud?mi i gatunkami ro?lin), jak równie? ekocyd s? tematami zajmuj?cymi ró?nych ukrai?skich artystów, jak na przyk?ad Alevtina Kakhidze, nawi?zanie wspó?pracy z takimi osobami b?dzie istotn? cz??ci? dzia?a? przygotowawczych w projekcie. Wspó?praca ta ma na celu wspó?tworzenie dzia?a? artystycznych wspólnie z uczestnikami bada?; kulminacja tego procesu nast?pi podczas ostatniego wyjazdu badawczego. Wspó?projektowanie dzia?ania artystycznego powi?zanego z ro?linnymi krajobrazami wojny, wymy?lonego przez wszystkich wspó?uczestników, jest integraln? cz??ci? projektu badawczego i potencjalnie da korzy?ci wszystkim wspó?twórcom oraz poszerzy pole bada?, daj?c mu ca?kowicie odmienn? perspektyw?. Do pewnego stopnia zabezpieczy te? przed ryzykiem westsplainingu (zbitka wyrazowa West i explaining).

Inspiracj? dla niniejszego projektu by?y wcze?niejsze badania kierowniczki projektu nad relacjami mi?dzy ro?linami i lud?mi w Ukrainie oraz jej osobiste do?wiadczenia zdobyte w trakcie wyjazdów z pomoc? humanitarn? do Ukrainy. Projekt rozwija etnografi? wielogatunkow? i znacznie poszerza nasz? wiedz? o relacjach mi?dzy lud?mi i innymi gatunkami w warunkach trwaj?cego przesiedlenia i wojny. Projekt wykorzystuje nowe metodologie zwi?zane ze zwrotem relacyjnym w badaniach i antropologi? zaanga?owan? opart? na wspó?dzia?aniu z badanymi. W wyniku tych bada? teorie o mi?dzygatunkowych relacjach zyskaj? bardziej praktyczny wymiar.

Adres URL ?ród?a: https://etnologia.uw.edu.pl/aktualnosci/roslinne-krajobrazy